

Tal com coincideixen a assenyalar tots els articles d'aquest número de la revista *Cultura* (tot i ser escrits des de posicions de vegades discrepants en d'altres aspectes), l'eclosió de l'era digital als inicis del segle XXI constitueix un punt d'inflexió en la història humana d'una transcendència tant o més gran que la de la revolució industrial en ple segle XIX. Som conscients, doncs, de la importància del moment històric que ens correspon de viure, però no encara de l'abast de la incidència que aquest moment ha de tenir en el món de la cultura: una incidència que en qualsevol cas haurà de ser decisiva, determinant.

En pocs anys, hem vist com Internet, les TIC i les xarxes socials introduïen modificacions certament espectaculars tant en l'àmbit de les indústries culturals com de la mateixa creació. La producció, la difusió, la distribució i la prescripció de continguts han conegut canvis com no s'havien vist en més d'un segle; els nous talents (i els no tan nous) troben plataformes de comunicació i d'intercanvi d'idees fins ara inimaginades; els creadors disposen, si així ho desitgen, de veritables tallers —o laboratoris, o estudis, o obradors— de treball en xarxa i, en general, tots els agents de la cultura tenen al seu abast un ventall molt ampli de noves eines i oportunitats al servei de la seva tasca. La comunitat cultural és ara, més que mai, una comunitat global.

I aquesta comunitat, tal com ja va preveure Joan Miró, actua més globalment com més localment pensa. El fet que el català es trobi —en posicions lleugerament canviants d'any en any— entre els vint idiomes més

usats a Internet dona una idea de la vitalitat de la producció cultural en la nostra llengua, i de la vocació renovada que palesa la cultura catalana en favor de la internacionalitat i l'excel·lència. Per altra banda, tots sabem que el panorama d'Internet tampoc és idíl·lic: com també denunciem alguns dels col·laboradors d'aquest número, els continguts pobres, perniciosos o directament indesitjables hi són molt freqüents. La digitalització no millora automàticament la qualitat dels continguts. Més aviat en “facilita” la manipulació d'una manera tan radical que molts instruments de control de qualitat, de correcció d'errades, de comprovació de dades o altres filtres de rigor propis de la cultura i les indústries culturals tradicionals han quedat bandejats. Però la renovació de llenguatges, formats, gèneres i l'aparició de formes noves d'expressió i creació obren unes possibilitats extraordinàries. Com també la modificació profunda que les facilitats d'interconnexió i de compatibilització provoquen en la relació entre la cultura popular i la multitudinària o entre l'artesania i les arts industrials.

Tenim molts reptes davant nostre: exactament, tants com oportunitats. Amb l'era digital s'enceta, tal com volia Stefan Zweig, un dels moments estel·lars de la humanitat. Qui s'estaria de capbussar-s'hi il·lusionadament?

Joan Manuel Tresserras i Gaju
Conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació